

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно-художній інститут
Кафедра дизайну архітектурного середовища

СИЛАБУС

освітнього компонента – **ОК8**

Навчальна дисципліна - **Історія української архітектури**

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	Архітектура та містобудування	
Обсяг дисципліни	2 кредити ECTS (60 академічних годин):	
Види аудиторних занять	лекції	
Індивідуальні завдання	реферат	
Форми семестрового контролю	залік	

Викладачі:

Вахніченко Олександра Віталіївна,

канд. арх., доц. каф. Дизайну архітектурного середовища,

vahnichenko@odaba.edu.ua

Олешко Олег В'ячеславович,

асистент каф. Дизайну архітектурного середовища,

oleshko@odaba.edu.ua

В процесі вивчення даної дисципліни здобувачі **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ІСТОРІЄЮ АРХІТЕКТУРИ УКРАЇНИ, АРХІТЕКТУРНИМИ СТИЛЯМИ ТА ВИЗНАЧНИМИ РОБОТАМИ АРХІТЕКТОРІВ.**

Передумови для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань з таких дисциплін: Історія мистецтва.

Програмні результати навчання:

ПР01. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПР04. Оцінювати фактори і вимоги, що визначають передумови архітектурно-містобудівного проектування.

ПР06. Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проектних архітектурно-містобудівних рішень.

ПР07. Застосовувати програмні засоби, ІТ-технології та інтернет-ресурси для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.

ПР09. Розробляти проекти, здійснювати перед проектний аналіз у процесі архітектурно-містобудівного проектування з урахуванням цілей, ресурсних обмежень, соціальних, етичних та законодавчих аспектів.

ПР19. Організовувати презентації та обговорення проектів архітектурно-містобудівного і ландшафтного середовища.

Диференційовані програмні результати навчання:

знати:

- основні тенденції і особливості формування архітектури в її функціональних, архітектонічних, пластичних, художньо-образних і стильових проявах, в конкретних пам'ятках архітектури, починаючи від первісно - общинного ладу до середини ХІХ ст. (в найважливіших країнах Європи та Азії);

- основні тенденції і особливості формування української архітектури в її функціональних, архітектонічних, пластичних, художньо-образних і стильових проявах, в конкретних пам'ятках архітектури, починаючи від доісторичних часів до 1917р.;

- основні тенденції і особливості формування архітектури Росії в її функціональних, архітектонічних, пластичних, художньо-образних і стильових проявах, в конкретних пам'ятках архітектури Московського царства ХVІ-ХVІІ ст. та Російської Імперії ХVІІІ- початку ХХ ст.;

- найважливіші пам'ятки зодчества і творчість найвизначніших архітекторів різних епох і стильових напрямків;

володіти:

- проблемним підходом до вивчення історії архітектури і містобудування;

- методами аналізу конструктивних, тектонічних, стилістичних особливостей архітектури різних епох і стилів.

вміти:

- розрізняти стильові особливості архітектури, розкривати їх архітектурно-художній образ у контексті епохи;

- належно оцінювати світовий історичний досвід.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійна
Частина I				
Стародавня історія архітектури України.				
1.1	Архітектурно-будівельна діяльність на території України з найдавніших часів	2	-	2
1.2	Архітектура античного Причорномор'я	2	-	2
1.3	Архітектура Північного Причорномор'я періоду впливу Візантійської імперії (V – VIII ст. н.е.).	2	-	2
1.4	Архітектура східних слов'ян дохристиянського періоду.	2	-	1
Всього		8	-	7
Частина II				
Архітектура України часів Київської Русі				
2.1	Архітектура Київської Русі (кінець X – початок XII ст.)	3	-	3
2.2	Монументальна кам'яна архітектура періоду розвитку давньоруської держави	3	-	3
2.3	Монументальна архітектура періоду розпаду давньоруської держави (друга половина XI - початок XII ст.)	3	-	3
Всього		9	-	9
Частина III				
Архітектура України XIV- XVIII ст.				
3.1	Архітектура України періоду формування української народності (	3	-	2
3.2	Архітектура України другої половини XVI- першої половини XVII ст.	3	-	2
3.3	Архітектура України другої половини XVII – XVIII ст.	3	-	2
Всього		9	-	6
Частина IV				
Архітектура України першої половини XIX – початку XX ст.				
4.1	Архітектура історизму .	2	-	2
4.2	Архітектура модерну.	2	-	2
4.3	Конструктивізм в Україні	2	-	2
Всього		6	-	6
Разом		32	-	28

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Історія архітектури України» складає 60 та 100 балів відповідно і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Засоби оцінювання	Кількість у семестрі		
Реферат	1	30	60
Поточний контроль знань	1	30	40
Підсумковий контроль знань	1		
Разом		60	100

З дисципліни «Історія української архітектури» передбачено реферат, в якому розглядаються основні тенденції і особливості формування архітектури в її функціональних, архітектонічних, пластичних, художньо-образних і стильових проявах, в конкретних пам'ятках архітектури

Студенту потрібно: визначити: проблемний підхід до вивчення історії архітектури і містобудування; методи аналізу конструктивних, тектонічних, стилістичних особливостей архітектури різних епох і стилів.

Робота складається з текстової частини та фото (архітектурних об'єктів) і виконується у вигляді реферату (формат А-4).

Підсумковий контроль знань проводиться у вигляді тесту або письмової контрольної роботи. Підсумковий контроль знань і отримання заліку здійснюється у вигляді тестування або усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Клименюк Т. М. Історія архітектури середньовіччя і нового часу V–XIX ст. / Т. М. Клименюк – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2023. – 280 с.
2. Клименюк Т. М., Бойко Х. С. Історія архітектури Стародавнього світу / Т. М. Клименюк, Х. С. Бойко / за ред. Т. М. Клименюк – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. – 256 с.
3. Луковенко Л. Православні храми Донеччини XVII – початку XX ст. Довідник / Л. Луковенко – К.: Видавець Р. Халіков. 2021. – 352 с.
4. Макушина, Г. І. Конспект лекцій з навчальної дисц. "Історія будівництва та архітектури Південного регіону": для здобувачів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» першого (бакалаврського) рівня. - Одеса : ОДАБА, 2021
5. Малаков Д. Попід валом «міста Ярослава» / Д. Малаков – К.: Либідь, 2019. – 96 с.
6. Прибега Л. Дерев'яні церкви України / Л. Прибега – К.: Мистецтво, 2020. – 192 с.
7. Прибега Л. Замки та фортеці України / Л. Прибега – К.: Мистецтво, 2019. – 192 с.
8. Сікотівський Б. Дерев'яні церкви Львівщини. Малярство / Б. Сікотівський –

Л.: Априорі, 2019. – 128с.

9. Таранушенко С. Знищені шедеври української дерев'яної сакральної архітектури / С. Таранушенко, О. Савчук – Х.: Видавець Савчук О.О., 2021. – 224 с.
10. Яременко І.С. Конспект лекцій з дисц. "Історія архітектури і містобудування", розділ "Сучасна зарубіжна архітектура": Для студ. спец. 191 - Архітектура та містобудування. - Одеса: ОДАБА, 2019

Допоміжні джерела інформації

11. Кадомська М. Один квартал Старого Міста / М. Кадомська – К.: Либідь, 2019. – 96 с.
12. Куницький С. Тернопільський замок / С. Куницький – Т.: Навчальна книга – Богдан, 2022. – 64 с.
13. Павленко С. Батуринська фортеця / С. Павленко – К.: Мистецтво, 2019. – 192с.
14. Федунків З. Оборонна архітектура Галича на Дністрі / Зеновій Федунків – Лілея-НВ, 2020. – 368с.